

כשיש כח יש גם זמן

באופן פרדוקסלי, דווקא כאשר בחור נמצא בישיבה יש לו הרבה זמן. אין לו השלמות בחת"ת ורמב"ם, הוא מספיק ללמוד שיחה לפני שבת, מקרא ואחד תרגום. אבל בשבתות חופשה, ועוד יותר בבין הזמנים, דווקא כשהזמן לרשותנו - פתאום אין זמן ואין הספקים...

ואם בחור נמצא כחניך או כמדריך במחנה קיץ, הבעיה מתעצמת. הוא באמת מרגיש שאין לו זמן לנשימה. והנה הוא מוצא את עצמו ב'לכו נרננה' בלי לפתוח לקוטי-שיחות השבוע, יושב ברעווא דרעווין של שבת להשלים 'שנים מקרא', ומי מדבר בכלל על לימוד חסידות לפני התפילה.

...

בסוף מסכת יומא המשנה אומרת: "אמר רבי עקיבא . . . מקווה ישראל ה', מה מקווה מטהר את הטמאים, אף הקב"ה מטהר את ישראל". המילים "את הטמאים" מיותרות לכאורה. וכי את מי מטהר המקווה אם לא את הטמאים!?

בלקוטי שיחות (חלק י"ז עמוד 180) מוצא כאן הרבי רמז נפלא, ובהקדים. הדין בהלכות טבילה הוא, שאם אדם טמא בטומאה חמורה המטמאת אותו שבעה ימים ותוך כדי אותם שבעת ימים הוא נטמא בטומאה קלה המטמאת אותו ליום אחד, הוא יכול לטבול מיד לאחר היום ולהיטהר מהטומאה הקלה בלבד, אף שהטומאה החמורה נשארת עליו.

וזהו הפירוש בדברי רבי עקיבא: "מקווה מטהר את הטמאים". המדובר אף על אלו שישארו טמאים בטומאה אחרת חמורה גם אחרי המקווה, בכל זאת מועיל להם המקווה לטומאה הקלה לשמה טבלו.

וכך מלמד אותנו רבי עקיבא: כמו שמקווה מטהר את הטמאים, כך הקב"ה מטהר את ישראל. כאשר יהודי מבין שהוא לא יוכל להיות עובד ה' ביום אחד, ורוצה לשוב בתשובה "פסיעה אחר פסיעה", הוא מוכן להתחיל רק במשהו קטן, בהחלטה טובה קטנה, הקב"ה מקבל את התשובה שלו בנושא הפרטי הזה, ו"מטהר" אותו בפרט המסוים הזה.

וכך מציג הרבי את טענתו של אותו יהודי שרוצה לחזור בתשובה "בהדרגה":

עס קומט צו גיין א איד און בעט: איך האב ניט צייט חרטה האבן אויף אלע מיינע עבירות, איך האב א פאר מינוטן, בין איך זיך מתחרט ומתוודה אויף די עבירות וואס איז מעיק ביותר. [מגיע יהודי ומבקש: אין לי זמן להתחרט על כל העבירות שלי, יש לי רק כמה דקות, הרי אני מתחרט על העבירות שמעיקים לי ביותר].

יהודי טוען שאין לו זמן והוא לא יכול להספיק, ועל הטענה הזו משיב רבי עקיבא, "אשריכם ישראל", משום שהקב"ה מקבל גם תשובה מסוג כזה, מה שתספיק זה טוב ורצוי בעיני ה'.

[חשוב להדגיש, שדברי הרבי הללו אינם רק רמז יפה בדברי המשנה, אלא חידוש מעשי בעבודת ה'. שכן מדברי אדה"ז באגרת התשובה משמע שאין מושג כזה תשובה 'בהדרגה', וזה לשונו: "מצות התשובה מן התורה היא עזיבת החטא . . . לבל ישוב עוד לכסלה . . . ולא יעבור עוד מצות המלך חס ושלום, הן במצוות עשה הן במצוות לא תעשה". אין הדרגה. אם פניך לתשובה, עליך להיות 'בינוני' מכאן והלאה.

אך הרבי בדבריו אלו פותח פתח לתשובה גם לנו. נותן מקום לחזרה בתשובה בצורה 'הדרגתית', כמקווה המטהר את הטמאים. אפשר לקבל החלטה טובה, ואז עוד אחת, וכך להתקדם לאט לאט, והקב"ה מקבל גם תשובה כזאת (ראו בשיחה שם הערה 57).

...

וכאן מוסיף הרבי שיעור יסודי בענייני זמנים והספקים. בטענתו של היהודי כפי שמציג אותה הרבי, הוא אומר "איך האב ניט קיין צייט", "אין לי זמן" לתקן את כל הבעיות שלי, לעשות את כל המטלות המוטלות עליי. והנה, הרבי מוסיף בסוגריים כך:

איך האב ניט (קיין כח, ובמילא - ניט קיין) צייט. [אין לי (כח - ובמילא - אין לי) זמן].

כבדרך אגב, בהוספת שתי מילים אלו "כוח ובמילא", מלמד אותנו הרבי שיעור חשוב לחיים: אין זמן כשאין כוח. כשיש כוח, יש גם זמן. גם באמצע קעמפ או ישיבת קיץ, אם תרצה (!) יש גם זמן ללמוד מאמר, שיחה או התוועדות של הרבי. כי אם רק יש כוח, יש גם זמן.

אין זה סוד כי רובם ככולם של תלמידי התמימים ממלאים את ימי בין-הזמנים בזמן הקיץ כחניכים או מדריכים וחונכים בישיבת קיץ, קעמפים וקייטנות ברחבי הארץ כולה. בגיליון זה נגענו בנקודות רבות הנוגעות בחשיבות ההדרכה, ההשתתפות וההשפעה במסגרות אלו, ובעז"ה ימצא בהם הקורא תובנות חשובות לקראת הקיץ הקרוב!

בברכת קיץ בריא
מערכת 'באתי לגני'

ימים אלה של סיום שנת הלימודים בישיבה ממלאים אותנו ברגשות מעורבים. מחד זמן של סיום, להביט אחורה על השנה כולה במה התקדמתי ובמה עליי להוסיף בשנה הבאה, ומאידך תחושת הסיום מביאה עימה קצת חלישות בהתמדה הרצויה.

עלינו לזכור כי 'הכל הולך אחר החיתום', ושווה היא ההשקעה בימים אלה של סיום הזמן להקפיד בשמירת הסדרים ולימוד התורה כי זוהי האמת הנדרשת מתלמיד בתומכי תמימים בכל מצב.

ביטאון
לתלמידי
התמימים
מבית כרמי שלי

דבר
המערכת

שאלה ותשובה מתוך מייל מערכת קול תמים

(מתפרסם באישור השואל וטשטוש פרטים מזהים)

שאלה:

שלום הרב!

הרמב"ם כותב וכולנו מכירים את המשפט הזה היטב: "היות הגוף בריא ושלם מדרכי ה' הוא". מנוחת בין הזמנים בקיץ, טיולים עם המשפחה וחברים והנאה גשמית נותנת לנו המון כח ובריאות הגוף לכל השנה כולה. אז למה עליי ללכת ולבזבז את הזמן הפרטי שלי ולהדריך בקעמפ, ובכך להפסיד את כל הבין הזמנים הקצר שיש לנו? לרדוף אחרי ילדים צעירים, לצעוק איתם פסוקים או שירים והמנונים ולהכין להם הצגות... איך זה תורם לי בחיים האישיים שלי?

(השם המלא שמור במערכת)

תשובה:

שלום וברכה.

שמחתי מאוד על ההזדמנות להתייחס לשאלתך, שנכתבה בצורה כנה, פתוחה ולבבית.

ראשית, ככלל עליי לציין את הידוע ומובן מאליו, שרצונו הקדוש של הרבי שבימי 'בין הזמנים' הבחורים לא יאבדו את ה"ציור" של הישיבה ואת הרוח של 'תומכי תמימים', אלא יעסקו בלימוד התורה או בלימוד וקירוב של אחרים לתורה ודברים שבקדושה.

באשר למה שכתבת, אני רוצה להתייחס מעט לאופן שבו הצגת את הדברים: עשיית 'כיף' וטיולים עם המשפחה, אל מול ריצה אחרי ילדים ועשיית הצגות. אני חושב שעניין הקעמפ, הוא הרבה מעבר לריצה אחרי ילדים ועיסוק בפעילות.

למעשה, יותר ממה שהקעמפ תורם לילדים הוא תורם למדריכים עצמם. לא רק מהזווית הרוחנית של מילוי רצון הרבי, ובכך ש"נעשים מוחו וליבו זכים אלף פעמים ככה" - אלא גם בהיבטים רבים אחרים אותם אשמח לפתוח איתך במכתבי זה, מתוך ניסיון עשיר של שנים רבות בהדרכה ותפקידים שונים בקעמפים בשנות בחרותי.

הקעמפ מעניק לבחור הזדמנות פז לגלות תכונות חשובות מאוד להצלחתו בישיבה ובחיים בכלל, ובראשן התכונה של אחריות אישית ונטילת יוזמה, עמידה בפני קהל, עמידה בלחצים ועוד ועוד. אלו תכונות המוסיפות המון בחיזוק הביטחון העצמי, התדמית הבריאה של בחור בעיני עצמו וסביבתו ושיפור המעמד החברתי.

אני מכיר באופן אישי בחורים רבים ש'התגלו' לראשונה דווקא בקעמפ. המסגרת הברורה והקבועה של הישיבה לא תמיד מאפשרת לבחור לגלות את הכישורונות השונים שקיימים בו, ואין לו תמיד את ההזדמנות להביע אותם בתוך כותלי הישיבה. לעומת זאת, הקעמפ מאפשר לחשוף כישורונות רבים בצורה חיובית, ובתוך אווירה שמורה, חסידית וחזרת יראת שמיים.

כמוכן, יחד עם זאת, יש לוודא שהמסגרת שהולכים אליה היא אכן מסגרת שמורה. כזו שגם בזמני הפנאי נשמרים הגבולות הברורים של המותר והאסור, המתאים והלא מתאים לבחור חסידי. בסופו של דבר צריך לזכור שבר"ח אלול אנו חוזרים לישיבה, ועלינו לוודא שחלילה איננו שוברים בדרך דברים שיהיה קשה לתקן אחר כך.

באשר למה שכתבת, שנדרשת מנוחה והתרענונות ושצריך להתאווור - זה נכון מאוד ואף לזה ניתן למצוא את המענה במסגרות אלו. הקעמפ, ישיבת הקיץ וכי"ב, לצד כל מעלותיו, מספק גם התאווורות והנאה גשמית באמצעות טיולים, משחקים שונים וכדומה. בפרט כשנמצאים בחברה טובה של בחורים איכותיים, מרוויחים גם את המעלה של "היות הגוף בריא ושלם מדרכי השם הוא".

במקביל, בהחלט יש מעלה גדולה להשקיע בימים האלו גם בחיזוק הקשר המשפחתי, וברוך השם יש זמן גם לזה. הקעמפ אינו תופס את כל ימי בין הזמנים; יש כמה ימים לפניו ויש כמה ימים אחריו, כך שיש בהחלט זמן להקדיש לבית ולמשפחה, ואפשר לקיים את שניהם בצורה הטובה ביותר.

ברכה

משיב מקול תמים

תקציר: דווקא התשבחות של המשפיע הציפו אצל שלוימי חיבוטי נפש שליליים והוא מעוניין לשוחח על כך עם ר' לייזר. וידויו המפתיע של איציק מעורר בו מחשבות, ודמויותיהם של שמוליק ופרץ מוסיפות גוונים למרקם הישיבתי

הרב זלמן רודמן

|| שומע?||, נחת זלמי על הכיסא מול שלוימי.

זה היה לקראת סיום התהילים ולפני שהמשיגה הרב גולדמן - המצוי בשנת אבל - החל באמירת הקדישים האחרונים. לרב גולדמן יש קול רועם ועיני רדאר. גם כשהוא אומר קדיש העיניים שלו סורקות את ה'זאל'. ודי במבט אחד שלו כדי להפסיק פטפוטים או להחזיר בחור למקומו.

שלוימי היה לחוץ טיפה. הוא התכוון לנצל את חלון הזמן הקצר שבין סיום התפילה לבין לכתו של ר' לייזר לביתו, כדי לקשור איתו שיחה. מאז הבוקר, המחשבה על כך אינה עוזבת אותו.

שלוימי איננו הטיפוס שממהר לפתח שיחות עם אנשים שהוא לא בקשר רציף איתם.

באלו מילים ישתמש כדי לפנות אל ר' לייזר. ומה בדיוק יגיד לו. הוא גם לא היה מעוניין שהשיחה ביניהם תמשוך תשומת לב.

הגלגלים בראשו הסתובבו בלי הפסקה.

ואז, כאמור, הופיע זלמי - וניתק אותו מהרהוריו.

...

זלמי הוא אחד החברים הקרובים של שלוימי. שלוש שנים של חברות טובה, כמעט מהרגע הראשון שלהם בישיבה. שלוימי מעריך אותו מאוד. ראש חזק, חשיבה ישרה כמו סרגל, וביחד עם זה רגישות נדירה לזולת.

"כן, מה?", ענה שלוימי בפיזור דעת.

"קָצֵר", הרגיע זלמי והנמיך טון. "אני, חזקי ומני דיברנו אתמול בלילה שאולי ארבעתנו, איתך כמוכן, נעשה השבוע איזו התוועדות קטנה. מה דעתך?"

"אני בעד", מלמל שלוימי בלי יותר מדי מחשבה ופזל לכיוונו של ר' לייזר.

"חשבנו גם שכל אחד יביא בחור נוסף. מישהו שיתרום לאווירה. לא יותר מדי משתתפים - שלא יתפזר. שמונה חברה זה מצוין".

שלוימי דווקא אוהב דברים כאלה. אילו דעתו הייתה קצת יותר פנויה ומיושבת, היה לו גם מה לומר בנדון. אבל הראש שלו עכשיו היה במקום אחר לגמרי.

הוא נראה לא מרוכז וזלמי פירש זאת כחוסר

קו מענה אנונימי
לתלמידי
התמימים
ע"י כרמי שלי

קול תמים

פעיל גם בימי בין הזמנים

עיניו של שלוימי נפקחו בתדהמה. כעת תחושת ההחמצה הייתה גם שלו. כמה חבל שלא ידע זאת כל תקופת לימודיו בישיבה.

"מאותה שנה שבה למדתי אצלו נשארו לי זיכרונות טובים מאוד. וגם באופן אישי אני חייב לו המון", המשיך ר' לייזר. "המון!", הוא חזר פעם נוספת על המילה. "אתה אפילו לא משער כמה".

שלוימי היה בהלם מוחלט. הוא התקשה לעכל את הטויסט הזה בעלילה.

הרהור קל חלף לרגע על פניו של ר' לייזר. "תגיד...", הוא אמר לפתע. "נדמה לי שמרשים לכם לסעוד סעודות שבת אצל משפחה וידידים כאן בשכונה... היית רוצה להמשיך איתי אליו הביתה?"

הלב של שלוימי כמעט נמס.

שלוש שנים הוא אוכל כל שבת רק בישיבה. מקנא בחבריו המקומיים שסועדים בבתיים או באלה שיש להם קרובים המתגוררים בסביבה. והנה, רגע לפני שהוא מסיים את הישיבה מתברר לו שר' לייזר - האברך החשוב שכולם מעריכים - נוצר בליבו קשר עמוק לאבא שלו, וכעת הוא גם מזמין אותו אליו הביתה!

העיניים של שלוימי נצצו. הוא הנהן והם המשיכו יחד לעבר ביתו של ר' לייזר.

...

כשעלו שניהם במדרגות אל הבית, שלוימי הרגיש איך ההתרגשות שלו מתערבבת בתחושה נוספת - שקטה יותר, אבל חזקה. משהו בו אמר לו שהשיחה עם ר' לייזר לא תהיה רק נעימה או מעניינת; היא תגיע בנקודות שעד היום הוא לא העז לפתוח. לא מתוך פחד, אלא מתוך זהירות.

הוא לא ידע מה בדיוק יעלה שם - אולי זיכרון, אולי שאלה, אולי מילה אחת שתאיר לו פינה שעד עכשיו שרתה באפלה. אבל הוא כן ידע דבר אחד: הוא לא מתכוון לבזוז את ההזדמנות הזאת שנקרתה לפניו בהשגחה פרטית מרתקת ומפתיעה כל כך. שלוימי באמת רצה לתקן ולהשתנות.

המשך אי"ה בגיליון הבא

ההבנה שר' לייזר גילה כלפי הסיטואציה חיוקה אותו לנוכח בחירתו לפנות אליו דווקא.

ר' לייזר האט במכוון את קצב הליכתו. שפת הגוף שלו שידרה: "אני לא ממחר לשום מקום ואתה מוזמן לדבר איתי בנחת".

בקצה השביל הם שבו ונפגשו.

...

שלוימי היסס רגע, ור' לייזר פתח לו את ה'דלת'.

"האמת היא שאני רואה

אותך ב'זאל' מאז שיעור א'", אמר בעיניים טובות. "ואני מרגיש נקיפות מצפון על כך שמעולם לא שוחחנו".

'אני רואה אותך...' הוא בכלל יודע מי אני? השתומם שלוימי. 'נקיפות מצפון'... באיזה הקשר? 'מעולם לא שוחחנו'... על מה בדיוק היינו אמורים לשוחח?!

"אתה הבן של ר' יצחק", שאל-אמר.

"אמת", אמר שלוימי ותלה בו מבט נדהם. "כשאני הייתי בישיבה קטנה... אבא שלך היה אצלנו ר"מ בשיעור ב'. לאחר מכן כבר לא ראיתי אותו בישיבה".

"נכון מאוד!", התלהב שלוימי וחמימות נעימה התפשטה בגופו. לא פעם ולא פעמיים הוא שמע מאביו על ההתנסות שלו בעולם הישיבות. התנסות קצרה שנמשכה שנה אחת בלבד, השנה שאחרי החתונה. בסופה הוא נאלץ - בגלל סיבה טכנית - לסיים את עבודתו המוצלחת בישיבה ולמצוא את ייעודו החדש בתחום אחר בעולמות הקדושה.

"ובכן, בשנה הזאת שאבא שלך היה ר"מ בשיעור ב'", חיך ר' לייזר מאוזן לאוזן, "זכיתי אני להיות תלמיד שלו..."

...

התלהבות מעצם ההתוועדות או אולי תהייה לגבי הקונספט שלה.

"כי אתה יודע", ניסה זלמי לחבר אותו לרעיון, "אנחנו עוד שנייה מסיימים כאן. ועוד שתי שניות מתחילים ישיבה גדולה. גם לא כולנו ממשיכים יחד. אז חשבנו שזאת תהיה הזדמנות נחמדה לדבר קצת. להעלות זיכרונות. לסכם. לנתח. לתת ולקבל כוח..."

"סגור", חתך שלוימי.

הקדיש של הרב גולדמן בא ברגע הנכון והחזיר את זלמי למקומו.

ר' לייזר סגר את הסידור שלפניו ואת 'מלוקט' חלק ה' שבו עיין. הוא נעמד, סידר את הטלית על כתפיו וחשב את מגבעתו.

גם שלוימי קם ממקומו. הוא ידע שהוא עומד לעשות דבר המנוגד לאופיו, אבל הרגיש שאין לו ברירה. שהוא חייב לדבר עם מישהו שאולי יעזור לו לפתור את הפלונטר שבתוכו...

שלוימי רצה וקיווה להגיע לישיבה גדולה מתוך בהירות פנימית. בכל מאודו השתוקק לנקות שולחן ולהתקדם לעתיד נקי ורגוע יותר. מול עצמו, בעיקר.

...

שלוימי הקדים את ר' לייזר והמתין לו מחוץ לדלת ה'זאל'. לשמחתו, שלושת ילדיו של ר' לייזר כבר הזדרזו והלכו קודם.

"גוט שאבעס", אמר.

"גוט שאבעס!", ענה לו ר' לייזר בחיוך גדול וידידותי.

"רציני...", שלוימי מתח את המילה, ממתין שיתרחקו מעט מהבחורים שהחלו לצאת לכיוון חדר האוכל. ר' לייזר קלט זאת מיד. "אם תרצה, נוכל להיפגש עוד דקה בקצה השביל", הציע.

שלוימי נד בראשו וליבו הוצף בתודה.

יָעֵת וּמִצָּאת תַּאֲמִין

תשובת החידה מגיליון קודם:

- פרק קל"ד - נאמר בימי החול לפני שיר של יום, ובשבת וביום טוב לפני מזמורים קל"ה וקל"ו ופיוט האדרת והאמונה.
- אך בחול המועד ובראש חודש אין אומרים מזמורים אלו, וכן אין אומרים את הפסוקים והמזמורים שלפני שיר של יום.
- פרק קל"ד - נאמר כל יום לפני ערבית כולל יום טוב, מלבד בשבת קודש בה אומרים קדיש וברכו מיד אחרי כגוונא.
- מכנה משותף ברננה נעלה - "שיר המעלות" פתיחתם של שני המזמורים (ויש להוסיף עוד - גם סיומם) - "עושה שמיים וארץ".

ניתן להשאיר תשובה בקו המערכת 073-367-8770 שלוחה 3, או בטופס שישלח כתגובה לפניה במייל kavkoltomim@gmail.com התשובה והזוכה יפורסמו בגיליון הבא

מי"ב אלף דינר נוסדתי,
ובעיטורי ב"ם התעטרתי,
וצורר בגאוותו קישותי,
ונשר גדול ברישומי יישרי,
ויסמכוני באשיות נוא אמוני,
וירפדוני בתפוחים מן הלבנוני,
ומן הנגב אזרחי,
וכשושנה אפרח,
והנשיא היטני ימה וקדמה
ובן עליה צפונה ונגבה.
חפשוני ומצאוני!

(בשורת הכותרת, רמוזה החוברת, שענייני מבארת)

— רשימה דסתומא —

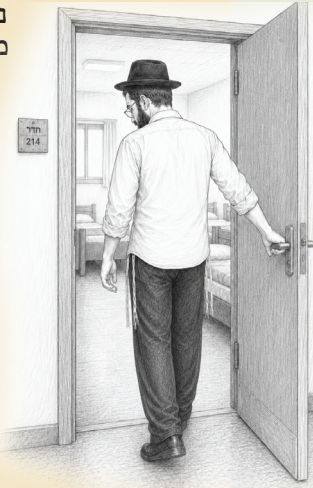
מזווית אחרת

השפעה והדרכה אמיתיות מגיעות מהנפש פנימה. היכולת של מחנך ומדריך להשפיע על ילד בקעמפ או בכלל אינה דרך המילים היפות אותם יאמר או התוכן אותו יסביר, את זה יכול הילד גם לקרוא לבד. השפעה פנימית מגיעה מהלב פנימה.

נכון, עצם הרצון להשפיע ולהדריך את הילדים הצעירים מראה שה'הנחה' טובה וחסידיה, ואין צורך להיות צדיק מושלם כדי להדריך ולהשפיע, אך חובה אמיתית היא להיות בתהליך של התקדמות. החניך צריך לראות מדריך שמתאמץ, שנלחם על הרוחניות שלו, ולא מדריך שמוותר לעצמו. ילדים ניחנו בחוש מיוחד שמריח כל זיוף ומנטרל אותו. יותר ממה שהילד יזכור את הסיפור בחושך הלילה בפנימייה, הוא יזכור וייקח איתו את הסיפור שהחזקת ביד באור היום.

כאשר הילד מרגיש (וניכרים דברי אמת) ובעיקר רואה בעיניו כי המדריך אכן מאמין ומונח במה שמדריך ומחנך אותו, הוא יקבל את הדברים פנימה ואף ייקח אותם יחד איתו לכל החיים.

אל תדריך את מה שאתה רוצה שהם יהיו - פשוט תהיה מה שאתה רוצה שהם ילמדו.

מדריך? האמת שלך ניכרת!

שעת לילה מאוחרת. אורי, מדריך מסור, יצא זה עתה מחדרם של חניכיו לאחר התוועדות לילית עם סיפור חסידי אותו סיפר במתק שפתיים. בדרכו החל למלמל את קריאת שמע שעל המיטה תוך שהוא מתיר את כפתורי חולצתו.

לפתע חלפה בו צמרמורת עזה. לפני דקות בודדות התוועדתי עם הילדים על חשיבות אמירת קריאת שמע מתוך סידור, ברצינות ועם מחשבה על היום שחלף, והנה אני מוצא את עצמי עושה בדיוק להפך. הייתכן?!

לאחר נשימה עמוקה החל הוא להרגיע את עצמו. לא נורא... אני בסך הכל בחור חסידי ומקפיד על הנהגות חסידיות רבות. ובכלל, העיקר הוא לחנך ולהדריך את הילדים הצעירים כשהם בגיל הרך, על עניינים חשובים שילוו אותם שנים קדימה. גם אם אני לא אווז בכך, אין בזה פגם.

אך אולי זה שקר ומרמה? ומה עם דוגמא כיה?

אילנה דהיי

חוש בהדרכה - ללכת למחנות קיץ ולנצלו!

כיון שלא ברא הקב"ה דבר אחד לבטלה - ולה ניתן חוש בהדרכה וחינוך

- עלי' לנצל הקיץ לניצול חוש זה.

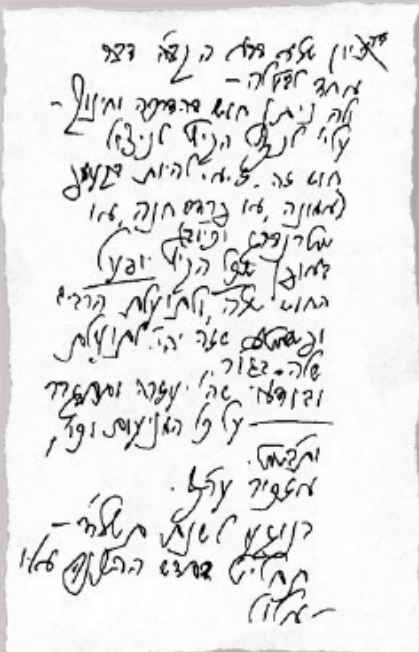
ז.א. להיות בקעמפ (אמונה, או פרדס חנה, או שטרנברג וכיו"ב)

באופן שכל הקיץ יופעל החוש שלה, ולתועלת הרבים ופשיטא שזה יהי' לתועלת שלה - בגו"ר.

ובדאי שה' יעזרה ותתגבר על כל המניעות וכו', ותבש"ט.

אזכיר עה"צ.

בנוגע לשנת תשל"ד - תחליט בחדש ההכנה אליו - אלול.

שיחת מערכת הגה"ח הרב יוסף יצחק שיחי' בוטמן

משפיע ישיבת תות"ל המרכזית לוד

בין הזמנים - בזאת תבחנו

שיחה הידועה על ואף פריקת עול, ר"ל.

מהותה של תומכי פסח תשל"ו, במהלך הדברים הרבי דיבר בצורה מאוד ישירה כלפי הבעלות האמיתית על תלמיד בתומכי תמימים. שתלמיד אינו מציאות לעצמו וממילא גם בזמנים הפנויים שלו אינו ברשות עצמו לעשות ככל העולה על רוחו, ועליו לבחור האם לצאת להתעסק בהפצת המעיינות או להמשיך לשבת ללמוד בהתמדה ושקידה.

אמירה זו אינה סתם קלישאה או הנחה חסידית, אלא משקפת את ההלך האמיתי של בחור. אם הבחור במהותו מרגיש ונשאר מציאות לעצמו ואינו בטל לרבי ולתומכי תמימים אזי כשמגיע בין הזמנים הוא מחפש את החופש, ההפקרות

כי תומכי תמימים היא חיינו ולא נעזבנה גם בימי בין הזמנים!

גיליון זה יוצא לאור

לע"נ הרה"ח ר' שלמה בן הרה"ח ר' שמעיה רוזנברג ז"ל
מייסד ישיבת תות"ל חב"ד ליובאוויטש בני ברק ומנהל חידור חב"ד בני ברק בשנים תשמ"ז - תשנ"ז
נדפס ע"י בנו וממשיך דרכו הרה"ח ר' לוי יצחק שיחי' רוזנברג ולזכות כל המשפחה שיחיו

חברי המערכת: הרב דוד אולידור / הרב זעליג אלטהויז / הרב נטע גערליצקי / הרב מנחם הלפרין / הרב יוסי וולס / הרב מאיר יעקב זילברשטרן / הרב מ"מ ליפשיץ / הרב אהרן מושקוביץ / הרב זלמן רודרמן

כל הזכויות שמורות • להערות והארות / להצטרפות לרשימת תפוצה ניתן לפנות: karmyshely.ttl@gmail.com ☎ 055.720.4067

אותיות תֶּרֶב

תורת חיים - הוראה בחיים

מבחוץ קעמפ ומבפנים ישיבה

בעבר, ולא רק בעבר, אלא גם בשנים האחרונות - ה' הסדר, שהילדים היו לומדים ב"חדר" או בישיבה במשך כל היום, ורק פעמיים בשנה - לפני פסח ולפני ראש-השנה - ה' "בין הזמנים".

וגם זה ה' (לא מצד הילדים או מצד המלמדים, אלא) מצד נשי המלמדים ("די רבי'צנס") - שהיו צריכות לנקות את הבית לפחות ב' פעמים בשנה (ע"ד שמצינו בנוגע לאבני המזבח, ש"מלבנים אותן פעמיים בשנה"): פעם אחת - קודם הפסח, כדי לבער את החמץ, ובמילא היו מסירים בשעת מעשה גם את ה"קורי עכביש"... ועד"ז קודם ראש-השנה, ובמילא לא ה' מקום ללמוד בו.

ומהנהגה זו - גדלו ילדים בריאים ברוחניות ובריאים בגשמיות.

אבל עתה - ובפרט ב"אמריקא" - הסדר הוא באופן אחר... וכן הוא גם בזמן הקיץ, שגם אז צריכים לנוח מספר שבועות; אלא שבקיץ הרי זה לגמרי בלי הגבלות: לא רק "מצווה למימני יומי ומצווה למימני שבועי", אלא "למימני חודשי"... דהיינו, שמהרביעי ביולי ("דעם פערטן דזשולאיי") עד "לייבאר דיי" צריכים לנסוע מחוץ לעיר!...

ובמילא, גם כשחוזרים לעיר - הרי אי-אפשר להתיישב מיד ללמוד, שהרי עייפים עדיין מה"חופשה"... - ע"ד שמצינו בתענית שאין מתעניין "באחד בשבת כדי שלא יצאו ממנוחה ועונג ליגיעה ותענית" - ולכן בתקופה הראשונה מתנמנם הוא בשעת הלימוד וכו', שהרי זה עתה חזר מדרכו, ועדיין לא חזר למצבו הרגיל ("ער איז נאך ניט געקומען צו זיך")...

ומ"הנהגה" כזו - רוצים לגדל "דור ישרים יבורך"...! והעצה לזה - יכולה להיות בשני אופנים: עצה אחת לבטל לגמרי את ה"קעמפ", כך שהילדים ישבו וילמדו במשך כל הזמן. אבל, כשרצו לפעול עניין זה, קמה התנגדות מצד ראשי הישיבות, שהרי גם הם רוצים לנוח מעט, ונוסף לזה, הרי עבור זמן זה אין משלמים לו, ובמילא יש לו פיזור הנפש, ואינו יכול להכין את השיעור... כך שנוסף להתנגדות מצד התלמידים, ישנה התנגדות גם מצד המלמדים.

נמצאה, איפוא, עצה אחרת: מבחוץ - יה' זה "קעמפ", אבל מבפנים - יה' ישיבה. והיינו, שיה' שם כל טוב בגשמיות, עם כל העניינים שישנם ב"קעמפס" אחרים, ויחד עם זאת, ילמדו שם כמו בישיבה, דהיינו שינצלו את המותרות גופא לקדושה.

ואדרבה, באופן זה ישנה מעלה גם על הלימודים בכל השנה - שהרי באותם שבועות אחדים פטורים התלמידים מללמוד "לימודי חול", וגם לא יה' שם העניין ד"די נשים רחמניות בישלו ילדיהן" - האימהות המפנקות את הילדים שלא במקום... דבר שאיננו בריא עבור הילדים לא ברוחניות ולא בגשמיות.

ומכיוון שה"קעמפ" נמצא מחוץ לעיר, שאין שם החסרון של "ישיבת כרכים", והילדים אינם בביתם, וגם אינם צריכים ללמוד לימודי חול הרי במשך שבועות אחדים יפעלו מה שפועלים במשך חודשים אחדים בישיבה שבעיר.

ונמצא, שע"י שינצלו את עניין ה"קעמפ" לקדושה - יה' זה (לא רק כמו בכל השנה, אלא) באופן ד"כפליים לתושי". צריכים רק להבטיח, שהמלמדים שיהיו שם עם הילדים לא יגוררו אחרי הילדים - כפי שישנו הפתגם ברוסיא "סטארי קאק מאלי" (הזקן כמו הצעיר) - שאז, לא זו בלבד שלא ישפיעו על הילדים, אלא אדרבה - גם הם עצמם יתהלכו כשהם לבושים כמו ה"כהנים"... במכנסיים "ממתניים ועד ירכיים", וישחקו ב"כדור"...! ולכן, צריכים להבטיח שמבפנים - תהי' זו ישיבה.

(משיחת יום ב' דחג השבועות תשט"ז)

מהור לדור

סוגיות בעולמה של 'תומכי תמימים'
בימים ההם ובזמן הזה

"חלוני שקופים אטומים" של תמים

חורף תש"ג היה חורף של התפתחות בישיבת 'תומכי תמימים' המרכזית השוכנת בברוקלין. עוד בטרם דרכו רגליו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ על אדמת ארצות הברית, כבר החליט הרבי אשר 'אמריקה איננה שונה'. הצעד הראשון, כך הכריז כאשר הגיע, הוא הקמת 'תומכי תמימים'.

שלוש שנים חלפו, והמאמצים החלו לעשות פרי: בהשתדלותם הנמרצת של השלוחים, הגיעו לישיבה תלמידים צעירים, בני משפחות יהודיות, ממדינות רבות בארצות הברית. אט-אט הם נכנסו לעולמה של תומכי תמימים, והחלו לקבל ציור של 'תמים' גאה ביהדות וחדור בחיות חסידית.

בשלהי החורף, כאשר 'בין הזמנים' של פסח כבר נראה באופק, הציב הרבי הריי"צ דרישה בפני רבני הישיבה: סידור תוכנית מתאימה עבור תלמידי התמימים. תוכנית לימודים לקראת הפסח, תוכנית ללימוד כל אחד בפני עצמו בימי 'בין הזמנים', הכנת 'מאמר' אותו יוכלו לחזור ברבים במקומם, ועוד וגם זה עיקר - התעוררות להוות 'דוגמא חיה' של תמימים בעיני כל רואיהם. "בבית הכנסת, שיוכלו לראות את ההבדל בין תלמיד אחי תמימים לתלמידי ישיבות אחרות", כותב הרבי הריי"צ באיגרתו.

כאשר כל ההכנות הללו נשלמו, רגע לפני נסיעתם לביתם - בח' בניסן תש"ג, נכנסו התלמידים ל'יחידות' מיוחדת לאדמו"ר הריי"צ. יחידות שעסקה כולה באופיו של 'בין הזמנים'... וכך, בין הדברים, אמר להם אדמו"ר הריי"צ (בתרגום ללה"ק):

"כל ישיבה הרי היא "בית המקדש" שלנו, כפי שהוא בזמן הגלות..."

בבית המקדש שבנה שלמה המלך היו "חלוני שקופים אטומים", היינו, שבבית ה' נעשו החלונות כדי שעל ידם יאיר האור מבית ה' לחוץ, וכיוון שזכיתם להיות תלמידים בישיבה שהיא בדוגמת בית המקדש - עליכם להמשיך את האור בחוץ. והבחינה לכך שהינכם מבינים זאת, היא - כאשר תחשבו על כך גם בהיותכם בחוץ, ותתנהגו כן.

...גם כאשר הנכם נוסעים לבתיכם, תחשבו עלינו ובפרט עליי, כשם שאנחנו ובפרט אני חושבים אודותיכם בכל רגע, וכל אחד מכם ישתדל להביא עוד תלמיד לתומכי תמימים. סעו לשלום ותחזרו לשלום..."

...

כך היא דמותה של 'בין הזמנים' בעיניהם של רבותינו נשיאינו - 'חלון שקוף ואטום'. אמצעי להביא את אורה של תומכי תמימים גם למקומות נוספים - על ידי תלמידי התמימים. דוגמא חיה לסובבים בבית ההורים או בבית הכנסת המקומי; השתלבות ב'ישיבת בין הזמנים'; הדרכה במחנה קיץ או קייטנה; ניצול הזמנים הפנויים להוספה הנובעת מבחירה, בלימוד ובעבודת התפילה; טיולים ומנוחה בצורה ראויה ל"תלמיד אחי תמימים" - כל אלו מביאים את אורה של 'תומכי תמימים' למקומות ושטחים חדשים, ומהווים שלב חיוני בהכנת העולם כולו לגאולה השלמה.